

Sociale woonwijken in Deurne krijgen monumentale status

BEWONERS PRONKEN MET 'MONUMENT'

CONFORTA, Deurne-Dorp, Arena en Unitas zijn stuk voor stuk oude sociale woonwijken met een bijzonder architecturaal karakter. Via het project *Ik woon in een monument* wil het Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis de bewoners bewust maken van de historische waarde en het achterliggende ideeëngoed van hun woonomgeving. De tentoonstellingen, het magazine en de videofilms krikken meteen het imago op van de wijken, die het de laatste jaren niet gemakkelijk hadden.

door Jan AUMAN

Vanaf de jaren '20 groeide het aantal inwoners van Deurne spectaculair. De bouwonderneming Conforta toonde zich toen veruit de bedrijvigste. Tussen 1926 en 1930 bouwde de NV Conforta in Deurne-Noord, op de moerassige en goedkope gronden tussen de beide Schijns, niet minder dan 1.444 rijhuizen. „De NV Conforta bekommerde zich weinig om de gangbare bouwvoorschriften en zo hadden vele huizen slechts een gevelbreedte van 3,7 meter in plaats van de voorgeschreven 5 meter”, aldus coördinator Martine Vermandere. „Zo kwamen de typische smalle Confortahuizen tot stand. Vooral dokwerkers, diamantbewerkers, douaniers en zakkenmakers stiers uit de overbevolkte volksbuurten Seefhoek en Sint-Andries weken uit naar de driehoek tussen de Tweemontstraat, ten Eekhoevelei, Ter Heydelaan en Dumontstraat en de Van Weselstraat.”

Arena

De Arenawijk is één van de merkwaardigste woonprojecten in Deurne. Hij werd begin jaren '60 ontworpen door Renaat Braem, één van de invloedrijkste modernistische architecten van ons land en onder meer de geestelijke vader van de politietoren aan de Oudaan.

„Braem ontwierp voor de Deurnse Moderne Woning een project met 249 appartementen bestaande uit een middenveld met vier grote woonblokken omringd door lage randbebouwing. Alleen de lage randbebouwing draagt zijn typische stijl. Braem haalde zijn inspiratie uit de natuur en art nouveau. De hoge flats

in het midden werden pas in 1980 door andere architecten opgetrokken. Die torens lokten hevig protest uit van omwonenden die zelfs tot een bezetting van de Arenaweide overgingen” legt Martine Vermandere uit.

In de tentoonstelling, die loopt in het Koninklijk Atheneum van Deurne, is zowel aandacht voor de architecten Braem, Schillemans en Van Steenberghe, die de Unitaswijk vorm gaf, als voor het wonen en leven in de wijken vanaf de bouw tot nu. Historische documenten verhelderen hoe de wijken tot stand kwamen. Bewoners stelden hun familiealbums ter beschikking en legden op video getuigenissen af. De jongste bewoners trokken er op uit met een polaroidtoestel. Hun foto's over het hedendaagse reilen en zeilen in de wijken hangen in de oude douche-ruimte van het atheneum, die volgend jaar gerestaureerd wordt.

Een aanrader is tenslotte het magazine dat naar aanleiding van dit project tot stand kwam. Bewoners staan er verrassend in te poseren getooid in kleding van bekende modeontwerpers als Dirk Bikkembergs en Dries Van Noten. Het magazine bevat ook een plan met vier uitgestippelde wandelingen en een fietstocht om de wijken ook eens in het echt te verkennen.

■ De tentoonstelling *Ik woon in een monument* loopt nog tot en met 25 november in het Koninklijk Atheneum van Deurne (ingang Jan Brocbovenstraat). Open maandag tot vrijdag van 10 tot 16 uur. Info: 03-239.42.87.

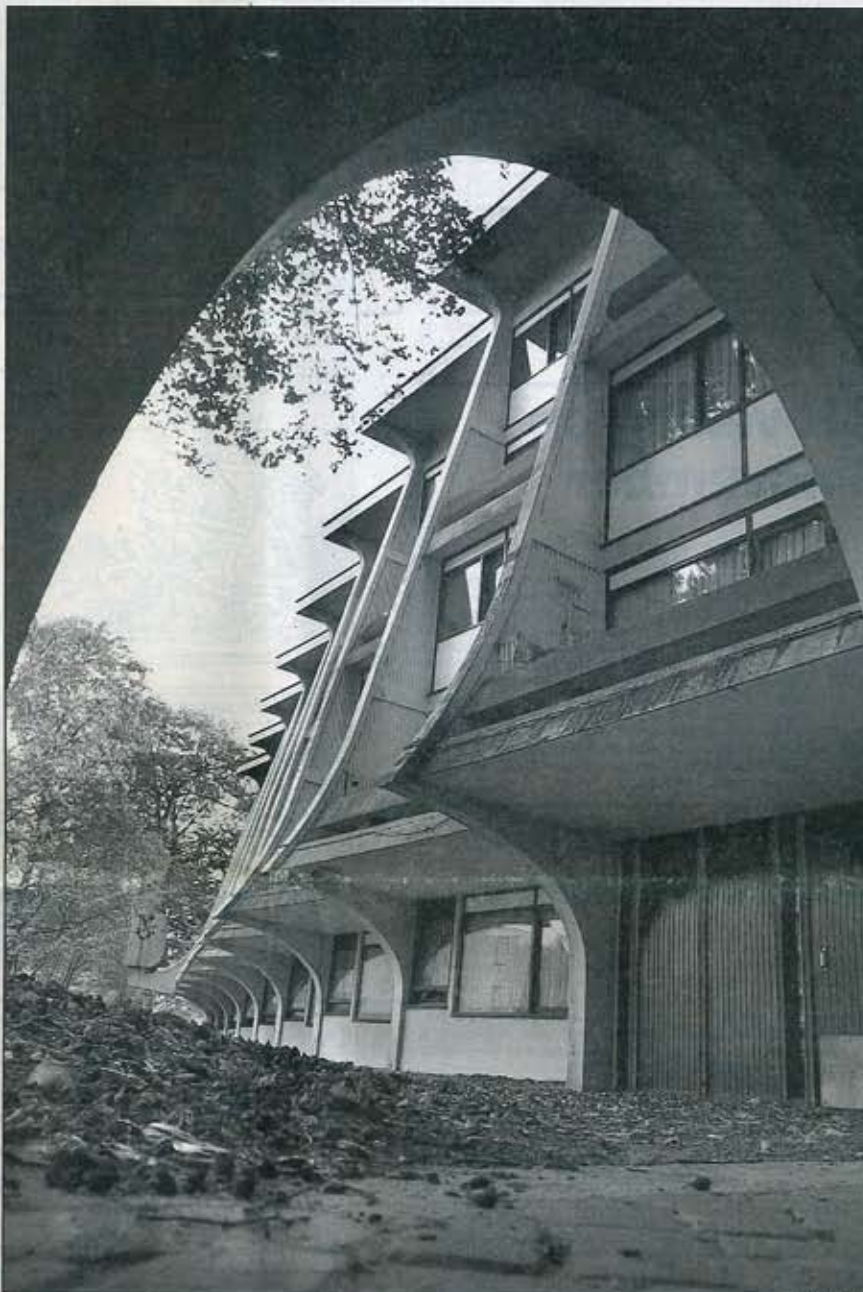
Voorlaatste V2 legt Josephina's huisje in puin

► DEURNE

Tijdens onze verkenning van de tentoonstelling *Ik woon in een monument* bezoeken, lopen we Josephina Lauwers (85) en Julia Ceulemans (82) tegen het lijf. Twee vriendinnen zijn het, die al zeventig jaar in de Confortawijk wonen, aan de Van Weselstraat. „Ik heb altijd graag in Conforta gewoond, en vindt het goed dat er nu wat aandacht is van buitenaf. Van de oudste generatie waar-toe ik behoor, schieten er niet veel mensen meer over. Jonge gezinnen namen hun plaats in, migranten ook. Die getuigenissen op video zijn plezant. Ik herken de daarnet al een buurvrouw.” Josephina Lauwers is niet van pech

gespaard gebleven. Haar nieuwe Confortahuisje werd op het einde van de Tweede Wereldoorlog in puin gelegd door een V2. Het was de voorlaatste vliegende bom die op Antwerpen zou neervallen, maar daar hadden Josephina en haar man geen boodschap aan.

Ze duwt me onmiddellijk een oud foto'tje onder de neus dat duidelijk maakt wat voor een ravage het toen was. „Gelukkig waren we gewaarschuwd en reeds gevlucht omdat bekend was dat de Duitsers het gemunt hadden op de bruggen over het Albertkanaal”, zegt Josephina. „Nadien hebben mijn man en ik alles heropgebouwd. We hebben ons goesting gedaan, maar breder dan die 3,7 m konden we natuurlijk niet bouwen.” (JA)

De Arenawijk is één van de merkwaardigste woonprojecten in Deurne. Dat willen de bewoners dan ook al te graag tonen door middel van tentoonstellingen, videofilms en een magazine.

FOTO WIM NEMPE

meub